İlkel

Harun Sağlam

Tilki Kitap

tilki
Kitap

İLKEL
Harun Sağlam

Tilki Kitap©
www.tilkikitap.com
tilki@matbumedya.com
0850 304 22 03
Yayıncı Sertifika No 28740

Genel Müdür: Emrah Çelik
Editör: Tuba Aslantaş
Sayfa Tasarım: Yusuf Efe Civlez
Kapak Tasarım: Nuri Çam

1. Basım, İstanbul, Ağustos 2026
ISBN: 978-625-3600-03-7
Tilki Kitap Matbaa / İstanbul
Matbaa Sertifika No: 48138

Eserin tüm telif hakları yazara aittir. Yazar, bu baskı için basım-satış-dağıtım-tanıtım haklarını Tilki Kitap'a devretmiştir. Yazar, eserin kapak dahil içeriğindeki tüm materyallerin (metin, görsel öge, tablo…) yasal ve fikri sorumluluğunu kabul etmiştir. Tilki Kitap'ın kurumsal görüşü olmayabilir.

İLKEL

Harun Sağlam

YAZAR HAKKINDA

Harun SAĞLAM 6 Ocak 1987 Amasya doğumlu. Anne ve babasının öğretmen olması sebebiyle öğrenim hayatını Türkiye'nin çeşitli yerlerinde, çeşitli okullarda geçirdi. Kocaeli Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümünde öğrenim gördü. 2009 yılında Siirt'in Baykan ilçesinde Beden Eğitimi Öğretmeni olarak göreve başladı. Ardahan'da ve memleketi olan Bandırma'da çalıştı. Öğretmenlik mesleğinin birçok alanla ilişkili olması gerektiği düşüncesiyle kültür ve sanat faaliyetlerinde bulundu. 2019 yılında "Öznesi insan olmayan balık hikayeleri" mottosuyla çıkış yapan "Kayadibi Mahallesi" isimli roman türündeki kitabıyla çevre sorunlarına balıkların gözünden bakmayı denedi. Sinema alanında kısa film yönetmenliği yaptı. Yaptığı filmler çeşitli ödüller aldı. Fotoğrafçılık ve dans alanlarıyla da ilgilenen Harun SAĞLAM, adının başına bir sıfat eklemeden, hikâyelerini anlatabileceği alanlarda çaba sarf etmeye ve öğrendiklerini öğrencileriyle paylaşmaya devam ediyor.

TEŞEKKÜR

Bu kitap; okuduğum arkeoloji haberleri, gezdiğim müzeler, ören yerleri, yazılmış tarihi makale ve kitaplar sayesinde ortaya çıktı. Bu yüzden öncelikle bu alanda emek verenlere çok teşekkür ederim. Bu sayede beni çok şaşırtan tarihi konuları yazıp paylaşma motivasyonuna sahip oldum.

Yazım ve basım sürecinde destek veren İsmail ŞEN'e, Ozan ERTUĞRUL'a, Mehmet SÜRÜCÜ'ye,

Yazdıklarımı okuyup fikir veren öğrencim Zeynep Sevim DIRMUKÇU'ya,

"Bunlar zaten yazıldı." diyerek beni yazmamam konusunda ikna etmeye çalışan kardeşim Haluk SAĞLAM'a,

"Henüz hiçbir şey yazılmadı, yazmalısınız." diyerek beni yazmam konusunda ikna eden Mehmet Fatih OBUZ'a

Çok teşekkürler.

Bu teşekkür metnini yazabiliyor olmak da dahil yaptığım ve yaşadığım ne varsa, en büyük desteği veren ve hep yanımda olan eşim Özge SAĞLAM'a teşekkürlerden çok daha fazlası…

Sen olmasan olmazdı.

Liseden beri buluşma yerleri aynıydı. Tek fark, okuldan kaçıp gittikleri ve sahibini tanıdıkları kafenin yerine artık popüler bir markanın şubesi açılmıştı. Akay hızlı adımlarla, neredeyse bir yıldır görüşmediği arkadaşlarıyla buluşmak için yürüyordu. Genellikle verilen saate uymaya çalışır hatta üzerindeki sosyal baskıyı azaltmak için biraz da erken giderdi. Adımları hızlı olsa da kulağındaki müzik olabildiğince rahatlatıcıydı: "Canon in D." Şehrin karmaşasına tezat bu müzik seçimi sevdiği bir yorgunluk türünün tamamlayıcısı gibiydi. Video içeriği için çalıştıkları günlerde fiziksel ve zihinsel olarak en yüksek performansı gösterdiğinden, iş bitiminde o garip mutluluk verici yorgunluğu yaşardı. Yetişmeye çalıştığı buluşma da bunun üzerine kutlama yapmak gibiydi.

"Gauss bulanıklığı." Genel olarak buğu olarak bilinen camdaki soğuk hava etkisi, Akay'ın hayatında böyle anılıyordu. Kendisini grafik tasarımcı olarak nitelendirse de kamera ve bilgisayarla üretilen birçok işte çalışmıştı. Afiş de tasarlıyordu, sosyal medya için video yapımlarında da çalışıyordu. Dizi sektörüyle de dirsek teması vardı. Kulaklıklarını çıkardı. Üç parmağına sarıp kablosunu topladı ve cebine koydu. Kapıyı açtı ve arkadaşlarını gördü. Gelecek olan herkes gelmiş gibi bir kalabalık vardı. 7-8

kişilik bir grup. Akay tek bir bakışta en fazla altı kişiyi sayabiliyordu. Bunu da üçlü olarak ya da dört ve iki şeklinde ayırabilirse yapabiliyordu. Bunun dışında bir gruba baktığında sayabildiği en fazla insan sayısı beşti. Elini kaldırdı selam verdi. Soğuk havanın ve montların karar verdiği konudan alakasız birkaç hareket daha yapması gerektiği sırada gruba gönderdiği gülümsemelerden biri çok uzun zamandır hatta belki de

liseden beri hiç görmediği güzel bir yüze takıldı; Ece. He-

men hemen her buluşmada adı geçen ve genellikle "Vay be!" denilerek anılan Ece.

Akay vücudunun ve mekânın ısısının dengede olacağını düşündüğü bir kıyafet kombiniyle gruba yaklaştı. Neredeyse rastaya dönmüş uzun kıvırcık siyah saçlarını bordo renkli yün bir iple arkadan toplamıştı. Esmer teniyle kazağı uyumlu renklerdeydi. Geriye siyah bir kot ve aslında daha çok yazlık ayakkabılar üreten ve piyasaya çıktığından beri aynı model ayakkabıları yapan bir markanın kışlık versiyonunu giymek kalmıştı. Sol kulağındaki küpe, sanatını; siyah çerçeveli gözlükleriyse o sanatı icra edişinin gözlerindeki olumsuz etkisini temsil ediyordu. Tüm bu görüntünün altında ilginç hikâyeler barındırdığına dair esrarengiz bir havası vardı. Arkadaşlarına sarılıp selamlaşırken üzerine karışmış parfüm ve sigara kokusu da bu hikâyeleri tamamlayıcı nitelikteydi. Ne siyah ne beyaz. Çok ilginç ama sıradan.

Kamera önü ve arkası. Rol mü gerçek mi? Diğer herkesin hikâyeleri daha çok beyaz yaka kalırken; Akay bir sabah çok ünlü birisiyle kahvaltıdayken, ertesi sabah poğaça parasını zor denkleştiriyordu. Dolayısıyla başına gelenler genelde diğerlerinin ilgisini çekiyordu.

Ama bu akşam farklıydı. Ece burada yokken bile kendinden çokça söz ettirmişti. Akay için ele geçirilmesi gereken üstün özellikli bir karakter gibiydi. Sanki onu etkilerse, özellikleri Akay'a geçecekti. Elbette bu sadece bir histi, Akay farkında değildi ve yalnızca tanımlanırsa böyle görünebilirdi.

Liseden mezun olduklarında arkadaş grubunu şaşırtan iki kişiden biriydi Ece. Derslerde ve diğer hiçbir konuda çok dikkat çekmemesine rağmen üniversite sınavında yüksek bir

puan almış sonra da bir şekilde eğitim için yurt dışına gitmişti. Onu sosyal medyadan takip edenler daha çok eğitim ve kariyer odaklı paylaşımlarını ve yurt dışında birkaç turistik yer fotoğraflarını görüyorlardı. Buluşmalarda ise onunla daha sık görüşen Tuğba, yine benzer haberleri veriyordu. Okul birincilikleri, Erasmus'lar, projeler, startuplar, admissionlar, masterlar, lablar; Tuğba'nın Ece'den bahsederken kullandığı terimlerden bazılarıydı.

Akay, bu tarz buluşmalarda oturulacak yerin tüm buluşmayı etkileyeceğini bilecek tecrübedeydi. İki masanın birleştirilmesi gruba dikdörtgene benzer bir şekil vermişti. İki uzun kenardan birinin ortasında yer aradı. Tam da Ece ve Tuğba'nın çaprazında, biraz kayılırsa oturulabilecek bir boşluk vardı. Sandalye çekti ve diğerlerinin yardımıyla yerleştirdi. "Gel moruk gel. Nerde kaldın ya?" gibi sorularla samimi olduğu arkadaşları da onun oturacağı yeri ayarlamıştı zaten.

Akay daha otururken anlatmaya başladı. Diğerlerine normalde de ilgi çekici gelen hayatına şimdi biraz da zekâ katmalıydı. Ece'nin de dinleyiciler arasında kalması için bunun gerekli olduğunu hissetti.

Ünlü bir içerik üreticisi olan ve dijital dergi gibi çalışan internet sitesinden bahsederek konuya girdi:

"Onlar abi işte! Bizden içerik istediler. Düzgün bir şey yapmak istiyorlarmış. Ben daha çok teknik kısımda yer aldım. Kamera arkasındaydım ve devamında kurguda da olacağım ama içerik güzel. Hoşuma gitti. İki kısımda çekiliyor. İlk kısımda farklı görünen altı kişiyle çalıştık. İşte kimisi sarışın renkli gözlü, kimisi esmer hatta kızıl bile vardı. %1'miş diğer insanlara göre oranları ben de bugün öğrendim. Yani onun yalancısıyım

%2'yse de bana kızmayın sonra. Neyse yapımdaki arkadaşlar genetik test kiti dağıttılar hatta fazla getirmişler bize de verdiler. Herkes örneklerini verdi. Yani böyle havalı havalı anlattığıma bakmayın bayağı tükürdük işte." Akay kaptırmış gidiyorken Ece'nin bakışlarındaki merakı da yakaladığını hissediyordu.

Daha önce Tuğba'nın bahsettiklerinden aklında kalmış olacak ki Ece'nin de genetikle ilgili bir şeylerle uğraştığını düşündüğü için zaten konuya direkt girmişti. Diğer arkadaşları merakla dinliyordu ama çok ileri giderse, bilmediği konulara dalarsa, Ece'nin karşısında küçük düşme ihtimali vardı. Sadece kendi hikâyesine odaklanıp devamında Ece'ye soru sormanın daha akıllıca olacağını düşündü. "Belki başka yöntemler de vardır ama Amerika'da bir laboratuvara gönderileceği için bu formda yapıldığını söylediler. Tabii herkesten çok iddialı açıklamalar aldık. 'Sen nerelisin? Ataların nerden gelmiş' falan. Özellikle iddialı konuşmalarını istedik ki ikinci kısmı çekerken şaşkınlıkları artsın. Bunları öncesinde yazıyoruz. Ne yapacağımızı nasıl çekeceğimizi. Bire bir senaryo değil ama seyircinin ilgisini çekmeli. Bu yüzden yazım sürecinde de bayağı kafa patlattık. 'Sonuçlar daha nasıl ilgi çekici olabilir?' diye. Örnekler gönderildi ama çok uzun bir süreden bahsettiler yani videonun yayınlanması 7-8 ay sonra olabilir. O da sonuçlar geldiği gibi ikinci kısmı çekebilirsek. Onun planlaması o zaman yapılır. Dolayısıyla yorgunum aslında ama tatlı."

Akay "Nasılsın?" tarzı bir soruya karşılık yaptığı sunum sonucu "Ee siz nasılsınız çok bekletmedim değil mi?" diyerek herkesin onu beklediğini ima eder bir ego ortaya koydu. Ece ve Tuğba sadece dinlediler ve bu konuşmanın ardından kendi sohbetlerine döndüler. Hayret! Akay, Ece'den hiçbir tepki al-

mamıştı. Acaba yanlış mı hatırlıyordu? Tuğba bahsetmişti sanki. Yine de üzerindeki ilgiyi düşürmemek için onu dinleyen arkadaşlarına başka şeyler anlatmaya devam etti.

Akay bütün gün bir sohbetin nasıl ilerlemesi gerektiği ile ilgili kafa yormuşken, şimdi oturduğu sandalyede tamamen kontrolsüz bir sosyalleşmenin içindeydi. Zaman akıp gidiyordu ve Akay çok da memnun değildi. Sohbet vardı ama işlevi yoktu. Her ne kadar benzer bir eğitimden geçseler de bir türlü grup hâlinde nasıl davranmaları gerektiğine karar verememiş insanlarla olduğunu düşündü. Kendini dinletmek için yüksek sesle konuşması gerekenler, hikâyesi bitmeden tüm dinleyicilerini kaybedenler, sürekli kendi anlatacaklarına odaklananlar, araya girenler, yanındakiyle derin bir sohbete dalanlar; konuşmayı yeni bulmuşlar da geliştirmeye çalışıyorlarmış gibiydiler. Acaba Ece de bu durumu fark edip bu yüzden tüm dikkatini sadece Tuğba'ya mı veriyordu? Akay bu ihtimali de düşünerek: "Pardon Tuğba, araya giriyorum ama sen geçen sefer buluştuğumuzda sanki Ece'nin genetik ile ilgili bir çalışmada yer aldığından bahsetmiştin. Yanlış mı hatırlıyorum?" Ece masmavi gözlerini hiçbir duygu içermeyen bir tavırla Akay'a çevirdi. O an Ece sanki sadece gözlerden ibaretti. Donuk bakışlı ama masmavi gözler. "Bu kız hiç gülmez mi? Daha ne sorayım direkt ona yürüdüğümü artık anladı. İnsan bir gülümser, şaşırır." Ece gövdesini çevirmeden, Tuğba'ya anlattığı fonlu monlu, startuplı hikâyesine devam edecek şekilde Akay'a cevap verdi. Konuşurken ellerini diğerlerine göre daha çok kullanıyordu. Belki de ifadeleri yüzünde değil ellerinde aramalıydı Akay. Ece: "Evet. Tam olarak sizin videoda anlattığınız tarzda bir çalışma değil ama genetikle ilgili bir teknolojinin geliştirilmesi." Tabii ki de Akay'ın dediği gibi olmayacaktı. "Kız kendini adamış bu

Dijital medya sektöründe çalışan Akay, liseden beri görmediği Ece'yi etkilemek için umutsuz bir çaba içine girer. Genetik alanında başarılı bir kariyer inşa eden Ece, aylar sonra gönderdiği bir e-postayla Akay'ı kendi yürüttüğü araştırma projesine davet eder. Akay'ın verdiği DNA örneği, onu yalnızca laboratuvar ortamındaki verilerle değil, kendi köklerine uzanan sarsıcı bir yolculukla baş başa bırakır.

Laboratuvardan gelen her mesajla Akay, atalarının olası günlükleriyle karşılaşır. Mağara duvarlarına çizilen ilk resimlerden, buzul çağının dondurucu soğuğuna; ateşi harlayanların korkularından, yerleşik hayata geçişin getirdiği kafa karışıklığına kadar insanlık tarihinin tüm evreleri, atalarının hikâyeleriyle Akay'a ulaşır. Kendi modern dünyasındaki estetik kaygıların, korkuların ve toplumsal dirençlerin köklerini bu kadim seslerde bulan Akay için süreç, teknik bir deneyden öte varoluşsal bir keşfe dönüşür.

İlkel, insanlığın teknik olarak ne kadar gelişirse gelişsin, duygusal ve içgüdüsel olarak binlerce yıl önceki ilkel hâliyle nasıl kopmaz bağlar taşıdığına odaklanırken, insanın teknolojiyle kurduğu ilişkiyi de farklı açılardan sorgulamaktadır.

tilkikitap.com

KDV muafiyeti uygulanmıştır.

9 786253 600037